

Vrienden van het **AIRBORNE** MUSEUM

Utrechtseweg 232
6862 AZ Oosterbeek
Tel. museum (026) 333 77 10
Tel. penningm. (026) 333 34 06

ISSN 1383-3413

Nieuwsbrief No. 62, juni 1996

Redactie:
Drs. R.P.G.A. Voskuil
C. van Roekel
G.H. Maassen jr. (026) 334 01 42

Engeland-trip

Van 17 tot en met 21 april jl. vond de door de Vereniging Vrienden georganiseerde excursie naar Engeland plaats. Dankzij de medewerking van Colonel B. Middleton, Controller van het Airborne Forces Security Fund, kon de groep van 50 deelnemers logeren in een van de legeringsgebouwen van Browning Barracks in Aldershot.

Twee operationele vliegbases waren in het programma opgenomen. Op Brize Norton werd de groep rondgeleid in No. 1 Parachute Training School door Squadron Leader R.E.A. Wadley en Sqn. Ldr. G.E. Sizeland. Fairford kon worden bezocht dankzij de toestemming van Sqn. Ldr. I.S. Pollitt en zijn staf. Op

deze nu door de Amerikaanse luchtmacht gebruikte basis werd o.a. uitleg gegeven door de voormalige gliderpilooten Mike Dauncey en Peter Clark. In Aldershot vereerde de Arnhem-veteraan Bob Peatling de groep met een bezoek.

Hieronder volgt een verslag van de excursie dat werd geschreven door Eef en Nelië Vellinga. Zij hadden de reis aangeboden gekregen door de Stichting Airborne Museum en de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum als cadeau ter gelegenheid van het afscheid van Eef als medewerker van het museum.

De trip naar Engeland werd 'afgerond' op een reünie die op vrijdag 24 mei jl. in het Airborne Museum werd gehouden. Daar werden videobanden bekeken, en herinneringen en foto's uitgewisseld.

Oosterbeek, september 1944. Twee Britse soldaten met een zware Vickers mitrailleur. Rechts op de achtergrond is een huis zichtbaar. Waar staat/stand dat pand? Zie voor meer gegevens het artikelje elders in deze nieuwsbrief.
(Foto Imperial War Museum, Londen)

Excursieverslag

17 april 1996. Nu ging toch eindelijk 'de Grote Reis' beginnen. 's Morgens vertrokken we met de bus richting Engeland. Na een bezoek aan Leper in België, dat bekend werd door de Eerste Wereldoorlog, werd de reis voortgezet naar Calais.

De Franse douane was ontzettend pesterig en controleerde ons uitgebreid op 'hasj'. Gelukkig had niemand die bij zich, zodat we eindelijk de 'Shuttle' in konden rijden.

Na 25 minuten waren wij in Engeland. Een hele belevenis! Van Frankrijk naar Groot-Brittannië zonder water gezien te hebben. Van Folkstone ging de reis verder naar Aldershot, waar we om zeven uur 's avonds bij ons 'hotel' aankwamen.

Koffers uitpakken en vervolgens diner in de Mess. Iedereen was wel toe aan een goede maaltijd. Na nog enige 'slaapmutsjes' in de bar ging iedereen om elf uur naar bed. Dat was wel even wennen met zo'n gemêleerd gezelschap. Toch sliep iedereen ondanks het 'snurken' van deze en gene redelijk.

18 april. Om zeven uur opgestaan en na het ontbijt naar het Airborne Forces Museum, waar de geschiedenis van de Britse luchtlandingstroepen wordt getoond. Na de lunch ging de reis naar Middle Wallop waar we het interessante Museum of Army Flying bezochten. Terug in Aldershot bleek dat de kok zich weer bijzonder had uitgesloofd. Na het voortreffelijke diner maakten we een kleine wandeling om de tijd tot elf uur weer gezellig in de bar door te brengen.

*In het Airborne Forces Museum in Aldershot overhandigt 18 april 1996. Jan Allink namens de excursiegangers een Ariehemse herdenkingslog uit 1994 aan assistent conservator Diana Andrews.
(Foto Berry de Reus)*

19 april. Om negen uur vertrek naar Brize Norton, waar we om elf uur aankwamen voor een bezoek aan No. 1 Parachute Training School (P.T.S.). Na de vertoning van een film over de opleiding, gingen we in twee groepen naar een grote hangar met allerlei toestellen voor het trainen van parachutisten, en vervolgens werd het kleine museum van No. 1 P.T.S. bezocht. Na de lunch reden we naar het vliegveld Fairford. Ook hier een geweldige ontvangst met koffie en koekjes, en een ontmoeting met twee veteranen.

Daarna kregen we een rondgang over het enorme vliegveld. Een hele belevenis! Aan het eind van de middag werd de terugreis naar Aldershot aanvaard. 20 april. Vandaag naar Londen. Eerst naar het Imperial War Museum. Geweldig 'groots' allemaal en ontzettend veel te zien. 's Middags bezochten we met een stel mensen onder leiding van Wybo Boersma de 'City' van Londen. Aan het eind van de middag werd de terugtocht naar Aldershot aanvaard. Na het diner werd voor de laatste maal een gezellige avond in de bar doorgebracht.

21 april. Terug naar Nederland na een paar fantastische dagen. De terugreis verliep erg vlot; om zeven uur 's avonds waren we weer terug in Oosterbeek. Nogmaals heel hartelijk dank aan de organisatoren Chris, Robert en Berry. Zij kunnen wel een reisbureau beginnen want alles was tot in de puntjes verzorgd en overall was aan gedacht. Toen op 12 januari jl. Eef zijn afscheid vierde, konden we niet vermoeden dat dit zo'n geweldige afsluiting zou krijgen. Wij danken alle medewerkers, bestuur en Vrienden van het Airborne Museum voor dit geweldige cadeau!!!
(Eef en Nelia Vellinga)

Tweede reis naar Engeland?

Zoals u in bovenstaand artikel heeft kunnen lezen, was de eerste trip naar Engeland een succes. Maar natuurlijk was het jammer dat zo'n groot deel van de ingeschreven leden moest afvallen omdat de accommodatie in Aldershot slechts onderdak kon bieden aan 50 personen.

Zoals beloofd, heeft de excursie-commissie de mogelijkheid van een eventuele tweede reis met onze Britse vrienden besproken. Het probleem is echter dat de Browning Barracks in Aldershot sinds kort niet meer in handen zijn van The Parachute Regiment. Alle activiteiten, behalve het Airborne Forces Museum en enkele kantoren, zijn naar elders verplaatst. Daardoor kunnen nu geen afspraken worden gemaakt over onderdak ter plaatse.

Wij hebben afgesproken dat contact met ons zal worden opgenomen indien onderdak beschikbaar komt. Hopelijk kan een eventuele tweede tocht in augustus of oktober plaatsvinden, waarbij onze voorlopige voorkeur uitgaat naar de laatstgenoemde maand. Alle leden die wij voor de eerste trip hebben moeten teleurstellen, zullen dan in aanmerking kunnen komen. Daarnaast zijn er misschien mensen die zich niet voor de eerste excursie hadden ingeschreven omdat het tijdstip hun niet schikte, maar die wel graag in het najaar meewillen. Zij kunnen zich door middel van een briefkaart opgeven, en zij worden dan geplaatst op een lijst die gebruikt zal worden als plaatsen over zijn. Geld overmaken, is voorlopig niet nodig.

Inmiddels hebben alle leden die zich aanmeldden maar niet meekonden, een schrijven ontvangen waarin de gang van zaken wordt uitgelegd. Iedereen, ook degenen die dit niet telefonisch hebben aangevraagd, heeft zijn reissom teruggestort gekregen. Als definitieve gegevens uit Engeland komen, zullen zij het eerst door de excursie-commissie benaderd worden.
(Chris van Roelak)

Informatie over foto gevraagd

Op de voorpagina van deze Nieuwsbrief hebben we een foto van de Slag om Arnhem geplaatst waarvan we niet weten waar zij genomen is. Bekend is dat Sergeant Dennis Smith van de Army Film and Photographic Unit de camera heeft gehanteerd, mogelijk in Oosterbeek op 18 september 1944. Het originele bijschrift luidt: 'Heavy machine gun trained on houses holding snipers.'

Wie een idee heeft waar deze foto kan zijn genomen, wordt verzocht contact op te nemen met Geert Maassen, via het Gemeente-archief Renkum, Postbus 9100, 6860 HA Oosterbeek, telefoon: 026 3348303.

Vrijwilligers nodig voor verenigingswerk

Regelmatig bieden leden zich aan om werkzaamheden te verrichten voor de Vereniging Vrienden, en daar wordt meestal dankbaar gebruik van gemaakt. Het bestuur wil dit nu meer structureren en heeft mede op voorstel van een aantal leden besloten om werkgroepen in het leven te roepen:

1. werkgroep 'Evenementen' (organisatie van themadagen en excursies);
2. werkgroep 'Publikaties' (begeleiding van door de Vereniging uit te geven boeken en brochures);
3. werkgroep 'Fondsenwerving' (onder andere assistentie bij verkoopstands op grote manifestaties).

Indien u belangstelling heeft voor een van deze werkgroepen en er tijd aan wil besteden, laat u dat dan even weten door middel van een briefje aan het bestuur van de Vereniging Vrienden.

Uw hulp is broodnodig!

Expositie over The Glider Pilot Regiment

Tot en met 3 november a.s. wordt in het Airborne Museum 'Hartenstein' een tentoonstelling gehouden over The Glider Pilot Regiment voor en tijdens de Slag om Arnhem, onder de titel 'No Engines!'

Voor deze expositie wordt gebruik gemaakt van de museum-collectie, en van materiaal en documenten uit de grote particuliere verzameling van ons lid Luuk Buist uit Oosterbeek.

Airborne Museum krijgt nieuwe opslagruimte

Twee jaar na de voltooiing van het project 'Facelift' waarbij het Airborne Museum grondig werd gemoderniseerd, is opnieuw een verbouwingsproject van start gegaan.

De grond onder het bordes voor 'Hartenstein' is weggegraven, waardoor een grote ruimte is ontstaan, die vervolgens is dichtgemaakt.

De uitbreiding zal worden gebruikt voor de opslag van materiaal dat tot voor kort op allerlei plaatsen in het museum moest worden bewaard.

E. Wijnhoud nieuw bestuurslid

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum op 27 april jl. is Eugène Wijnhoud uit Arnhem toegetreden tot het bestuur. Hij volgt Arie Hofman op, die om persoonlijke redenen aftrad.

Squadron Leader R.E.A. Wadley geeft op 19 april 1996 uitleg in de grote hangar van No. 1 Parachute Training School op Brize Norton, waar aanstaande parachutisten hun grond-training krijgen.
(Foto Berry de Reus)

Boekje 'Perimeter; 17-25 september 1944'

Een van onze leden, de heer Henk van Zoest, heeft in eigen beheer een keurig verzorgd boekje uitgegeven over de Slag om Arnhem. In september 1944 was Henk 13 jaar en woonde hij met zijn ouders en zijn zusje op de Cronjéweg in Oosterbeek.

Na vijftig jaar heeft hij zijn herinneringen uitgewerkt en op papier gezet. Het resultaat is een 48 pagina's tellend dagboek waarin hij de strijd zoals hij die zag, van dag tot dag beschrijft.

Het eerste deel van de gevechten maakte de familie Van Zoest mee op de Cronjéweg, maar op 21 september werden ze gedwongen te vertrekken. Ze kwamen terecht in een huis op de hoek van de Paul Krugerstraat en de Steijnweg, waar ze tot en met maandag 25 september 1944 de rest van de strijd beleefden.

Het verhaal is geen gedetailleerd historisch verslag, maar geeft een beeld van de oorlog zoals die door een 13-jarige Oosterbeekse jongen werd ervaren. Vooral de straatgevechten, waarbij de huizen het ene moment Brits en het volgende moment weer Duits waren, worden op een indringende wijze beschreven. Henk van Zoest schreef in de eerste plaats voor zijn kinderen en kleinkinderen, maar ook anderen blijken belangstelling te hebben. Daarom heeft hij een aantal exemplaren van de publikatie laten bijdrukken. De auteur heeft aangekondigd dat hij de opbrengst van

de verkoop ten goede zal laten komen van het Airborne Forces Security Fund in Engeland. Wie in het bezit wil komen van 'Perimeter' dient f 15,- over te maken op het postgironummer 7382634 van G. Pijpers/ Airborne Forces Security Fund in Oosterbeek. Het boekje wordt u dan na verloop van tijd per post toegestuurd.

Charles Douw van der Krap overleden

Ons bereikte het bericht dat eind vorig jaar in zijn woonplaats Wassenaar op 87-jarige leeftijd is overleden Charles Douw van der Krap, Ridder in de Militaire Willemsorde.

Kapitein-ter-zee Douw van der Krap nam in mei 1940 deel aan de gevechten in Rotterdam. Als krijgsgevangene werd hij o.a. opgesloten in het beruchte kamp Colditz, van waaruit hij diverse ontsnappingspogingen deed. Uiteindelijk slaagde hij daarin, en kwam na veel omzwervingen terecht in Arnhem vlak voor september 1944.

Na de geallieerde luchtlandingen stelde hij zijn diensten ter beschikking van de Britten. Hij werd commandant van het 'Oranjabataljon', een groepje burgers dat had aangeboden de luchtlandingstroepen te helpen.

Na de Slag om Arnhem wist hij in de nacht van 22 op 23 oktober 1944 met Operatie Pegasus 1 over de Rijn te ontsnappen en Engeland te bereiken, waar hij zich meldde bij de Britse Marine.

Douw van der Krap beschreef zijn belevenissen in het boek 'Contra de Swastika', dat in 1981 verscheen.

Beeldhouwer Jacob Maris gestorven

Op 96-jarige leeftijd is op 5 april jl. in Nijmegen overleden de beeldhouwer Jacob Maris. Maris kreeg grote bekendheid als maker van diverse oorlogs- en verzetssonumenten.

Een van zijn bekendste werken is het Airborne Monument in Oosterbeek ('de Naald' tegenover Hartenstein), dat op 17 september 1946 door Koningin Wilhelmina werd onthuld (zie Ministry No. 24 van juli 1989).

Speciale aanbieding voor verenigingsleden

Het Airborne Museum biedt speciaal voor leden van de Vereniging Vrienden twee videobanden aan met een grote korting.

Het betreft de documentaire 'D-Day; de bres in de vesting Europa' (ca. 60 minuten) en 'The True Glory; van D-Day tot VE-Day' (ca. 85 minuten). Beide films zijn Engels gesproken en voorzien van een Nederlandse ondertiteling.

De normale prijs voor deze documentaires bedraagt f 40,- per stuk. Leden in Nederland kunnen beide banden samen kopen voor de prijs van f 30,- + f 7,50 verzendkosten. Dit bedrag moet worden overgemaakt op postgirorekening 4184300 t.n.v. Stichting

Airborne Museum te Oosterbeek onder vermelding van 'video-aanbieding'. De voorraad is beperkt.

Aanwinsten voor het Airborne Museum

Een goede waarnemer (en kenner) zal opgemerkt hebben dat bij de opstelling van de RAF-vlieger in het Airborne Museum 'Hartenstein' het zuurstofmasker niet van het juiste type was. In september 1944 werd namelijk het type 'G' gedragen, terwijl het type 'H' tentoongesteld was.

Na 15 jaar zoeken en met financiële steun van de Vereniging Vrienden is het gelukt een masker van het type 'G' aan te kopen, zodat dit foutje nu eindelijk hersteld is.

Ook de hoofdtelefoon in de helm van de opgestelde zweefvliegtuigpiloot is vervangen door het juiste 'AM' type.

(Wybo Boersma)

Rectificatie

Leden hebben ons erop gewezen dat in het onderschrift van het logo op de enveloppen waarin de Nieuwsbrief wordt verstuurd, een storende fout zit. De Nederlandse tekst luidt: 'Afbeelding van Pegasus 725 v. Chr'. Dit moet zijn: 725 na Christus.

Voor deze historische onjuistheid bieden wij onze excuses aan.

De Engelse tekst is overigens wel correct.

(Chris van Roekel)

Tentoonstelling

Ieder jaar organiseert de archivaris van de gemeente Renkum, de heer Geert Maassen, een thema-expositie in het gemeentehuis in Oosterbeek.

Dit jaar zal deze weer worden gewijd aan de Slag om Arnhem. Daarbij zullen naast materiaal uit de archiefcollectie ook vele documenten en foto's worden tentoongesteld die verzameld zijn door enkele particuliere amateur-historici.

Nadere gegevens over deze expositie, die zal worden gehouden van 21 augustus tot 25 september 1996, zullen in de volgende Nieuwsbrief worden vermeld.

Henry McAnelly stopt als 'Airborne Battle Guide'

Ruim twintig jaar leidde Henry McAnelly belangstellenden rond over de voormalige gevechtsterreinen in en rond Oosterbeek.

Als veteraan van de Slag om Arnhem vestigde hij zich na de oorlog in Nederland, en op 3 maart 1975 begon hij met zijn gidsactiviteiten in een Landrover.

Nu is hij 73 jaar, en heeft hij besloten om te stoppen met het werk waardoor hij in binnen- en buitenland bekend werd.

Hij is uit Oosterbeek vertrokken en heeft zich met zijn vrouw in het Gooi gevestigd.